

Sovietai tikisi su Lietuva greitai susitarti

LIETUVA NENORI MATYTI SAVO KRAŠTE SOVIETŲ GARNIZONŲ

MASKVA, spal. 9. — Dabaris Lietuvos delegacijos išvyko Kaunan.
MASKVA, spal. 9. — (Ass. Press žinia). Sovietų vyriausybė tikisi greit susitarti su Lietuvos užs. reikalų ministru J. Urbšiu. Ir tikisi įgyti

karinę ir laivyno koncesijas, taip pat transito teises ant Lietuvos geležinkelio.
Anksčiau per radiją paduota žinia, kad Lietuva griežtai priešinosi sovietams leisti turėti raudonusius garnizonus Lietuvos teritorijose.

NACIAI SKUBOTAI IŠTRAUKIA VOKIEČIUS IŠ PABALTISO

PARYŽIUS, spal. 9. — Vokietija staiga susimetė iš Pabaltijo valstybių ištraukti savo tautines mažumas (vokiečius).

Stebėtojai nurodo, kad tas nepaprastai reikšminga. Tuo būdu Vokietija išsižada tenai savo ekspansijos ir Pabaltijį paveda Rusijos raudonajam siaubui, kurs bandys visas tris valstybes praryti.

RYGA, spal. 9. — Vokietijos vyriausybė diplomatiniu keliu ėmėsi žygių iš visų trijų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos, visus vokiečius ko veikiau nukeldinti Vokietijon. Daugumas vokiečių ilgiausius metus išgyvenę šiuose kraštuose. Tačiau to nepaisoma.

Ir tas veikiama nepaprastai skubotai. Daromi visos jų mantos sąrašai ir viskas siunčiama į artimiausius uostus, o iš tenai — į Vokietiją.
Rygos prieplaukon atvyko net 7 vokiški garlaiviai po 8,000 tonų. 10 mažesnių laivų atplaukė į Liepojos uostą paimiti vokiečius ir jų mantą.

Apskaičiuota, kad Latvijoje yra apie 60,000 vokiečių, Estijoje — apie 14,000, o Lietuvoje — dar mažesnis skaičius. Dalis vokiečių atsisako vykti Vokietijon. Nes jų senoliai Pabaltijį gyveno, tad jiems nesinori skirtis kad ir su jų kapais.

Šis Vokietijos žygis nepaprastai įtartinas. Turbūt, jie numato bolševikų įsigalėjimą Pabaltijy. Tad saviškius ir vaduoja.

NE VISI NACIŲ
VADAI PAGEIDAUJA
UŽBAIGTI KARĄ

BERLYNAS, spal. 9. — Nepaisant to, kad naciai išvysto ko plaučiausių propagandą už taiką, kai kurie nacių vadai yra priešingi nutraukti karą. Tai vadinama radikaline nacių grupė. Jos priešakyje yra visos vokiečių policijos viršininkas Himmleris ir užs. reikalų ministras Ribbentropas. Jie nurodo, kad Vokietija su taikos propaganda aiškiai pasisako esanti silpna, tad ir neverta kariauti ir reikalinga priešui pripažinti koncesijų.

Illinoiso vyriausias teismas nepripažino gražinti permokėtų taksų. Tad kreiptasi į vyriausiąją šalies teismą. Šis gi vakar atsisakė šį klausimą nagrinėti tuo sumetim, kad tai Illinoiso valstybės reikalas.

Kita nacių grupė su Hitleriu norėtų taikos. Hitleris ir fieldmaršalas Goeringas pareiškia, kad Vokietija, norėda ma nutraukti karą, nerodo savo silpnumo. Jei kas mano, kad Vokietija yra silpna, tegul disteliai į Vokietijos nuveikimus Lenkijoje ir tai trijų savaičių laikotarpin. Vokietija nėra silpna, sako Goeringas, bet pageidauja taikos. Atsiekus savo tikslus neverta teliu lieti kraują.

ISAKYTA PARUOŠTI
SLEPTUVES

BERLYNAS, spal. 9. — Čia visų namų savininkams įsakyta visas rūšis pakeisti sleptuvėmis nuo orinių bombų.

Maskva dar daugiau kariuomenės
siunčia į Lenkijos teritorijas

BUKARESTAS, spal. 9. — Paskutinėmis dienomis sov. Rusija pradėjo siųsti daugiau kariuomenės į Lenkijos teritorijas, ypač į Galiciją ir Pakarpatiją. Tarp siunčiamos kariuomenės yra ir motorizuotų dalinių. Pirmą kartą

siunčiama ir sunkioji artilerija.
Tačiau į Besarabijos pasienį daugiau kariuomenės ne siunčiama. Matyt, sovietai nori pirmiausia įsigalėti Lenkijos teritorijose ir tik paskiau nusiųkti prieš kitus frontus.

SANTARVĖ LAUKIA GINKLŲ EMBARGO ATŠAUKIMO

WASHINGTON, sptl. 9. — Dabar jau nėra jokia paslaptis, kad prezidento Rooseveltto administracija dirba išvien su Britanija ir Prancūzija, kad nugalėti Vokietiją. Dėl to prez. Rooseveltas šaltai ir atsisėda į Hitlerio keliamą taikos klausimą. Be Britanijos ir Prancūzijos sutikimo prezidentas neišskels paliaubų klausimo. O tos valstybės nenori nutraukti karo Hitlerio išskeltomis sąlygomis.

Laikraštis nurodo, kad tai tuščios pastangos ugnimi, arba kardu išnaikinti idejas, arba nuomones.
Toliau pareiškia, kad būvusią Lenkiją atgaivinti taip pat nėra galimumų. Girdi, ir akilas gali matyti, kad Lenkija negali būti atstatyta savo senose ribose. Ir apie tai negali būti kalbos. Tad kam gi ilgiau kariauti.

Svarbiausias prez. Rooseveltto Britanijai ir Prancūzijai pasitarimas bus ginklų embargo atšaukimas. Kaip

Britanija su Prancūzija planuoja šiame kare užimti vien ginimosi pozicijas, nes puoliai reikalingi gausingų kariuomenės aučių. Britai sprendžia, kad tuo būdu jie galės ilgiausius metus kariauti iki blokuojama Vokietija pritrūkusi ginklų ir maisto bus priversta pasiduoti. Tada santarvė padiktuos Berlynui taikos sąlygas. Ir už tą karą laimėjimą kreditas teks prezidentui Rooseveltui.

BOLŠEVIKAI REMIA HITLERIO TAIKOS SUMANYMUS

MASKVA, spal. 9. — Pagaliau Maskva pakilo oficialiai remti Hitlerio visus išskeltus taikiai sumanymus. Sovietų vyriausybės organas "Izvestija" puola Britaniją ir Prancūziją, dėl jų pasiryžimo sunaikinti Hitlerį ir hitlerizmą. "Izvestija" pareiškia, kad britai su prancūzais tuo būdu bando atgaivinti vidurinius amžius.

Laikraštis nurodo, kad tai tuščios pastangos ugnimi, arba kardu išnaikinti idejas, arba nuomones.
Toliau pareiškia, kad būvusią Lenkiją atgaivinti taip pat nėra galimumų. Girdi, ir akilas gali matyti, kad Lenkija negali būti atstatyta savo senose ribose. Ir apie tai negali būti kalbos. Tad kam gi ilgiau kariauti.

NORMANDIE PASILIEKA NEW YORKO UOSTE

NEW YORK, spal. 9. — Didžiausias ir brangiausias prancūzų keleivinis laivas Normandie visam karui laikui paliekamas šiame uoste. 700 igulos vyrų išvyko į Prancūziją.

BELGIJA PASIRENGUSI GINTIS

AMSTERDAMAS, spal. 9. — Belgijos vyriausybė rimtai su sirūpinusi šalies neutralumu, prieš kurį naciai gali pasikėsinti kare su santarve. Belgija tačiau imasi visų priemonių atkakliai gintis, jei būtų puolama.

NEPAPRASTOS PRIEMONĖS LIETUVOJE

KAUNAS (E). Respublikos prezidentas paskelbė nepaprastuoju metu tautos ūkini tvarkyti įstatymą, kuriuo finansų ministras įgaliojamas leisti įsakymus šiais reikalais: 1. prekių ir medžiagų įvežimo, išvežimo bei jų paskirstymo, 2. gamybos ir taisysojimo, pardavimo sąlygų bei kainų normavimą. Nusizengę įsakymams bus griežtai baudžiami.

SUVAŽŽOMI SUMOBILIZUOTI PILIEČIAI

BERNAS, Šveicarija, spal. 9. — Spalio gale Šveicarijoje įvyks nacionalinės tarybos rinkimai. Sumobilizuoti piliečiai galės dalyvauti rinkimuose. Tačiau kariuomenės vadas įsakė, kad politinėje kampanijoje šie piliečiai neliešų jokių karų reikalų.

IŠ LIETUVOS NEGALIMA ISVYKTI

KAUNAS (E). — Be jau esamų suvažžymų išvykti į užsienius, dabar karui kilus, ir daugelis kitų valstybių apsunokino pravažiavimą ir įvažiavimą svetimšaliams. Valstybėms paskelbus mobilizaciją, Kaune mažai beliko svetimšalių. — Visa eilė Lietuvos piliečių ruošėsi išvažiuoti į Pietų Ameriką ir kt., bet, susisiekimui pasunkėjus, visi likosi namie.

ANGLIJA NENORI SKELBTI KARO SOVIETŲ RUSIJAI

HAGA, spal. 9. — Pirmiau ir šio karo laiku Prancūzija nieko savitai neveikia Europos reikalais. Ji neturi jokios iniciatyvos. Ji dirba bendrai su Anglija ir šios vyriausybės nurodymais. Ir dažniausia abi pralošia. Tai dėl to, kad Anglijos diplomatija paskutiniaisiais metais išžižo. Ji numato rytojaus ir ateities, o daugiausia rūpinasi tik dabarimi. Jei Anglijos diplomatija būtų buvusi kiek apskresnė, ji būtų vienai, ar kitaip neleidusi, arba sutrukdžiusi Hitleriui įsigalėti. Čekoslovakija būtų išlikusi gyva ir Lenkija nebūtų buvusi sunaikinta. Ji būtų neleidusi Hitleriui susibičiuoti su Stalinu.

SUOMIJA PRIEŠINASI SOVIETŲ ŽYGIAMS VISUR ĮSIGALĖTI

HELSINKIS, spal. 9. — Suomijos vyriausybė pašaukė tarnybon dešimties klasių kariuomenę sutartį ir už tai reikalauja plačių koncesijų, būtent, Maskvos kontrolei paduoti Vi borgo distrikatą, Suursarri ir Levansaari salas su Aaland salų baze, taip pat pripažinti privilegijų Hanko prieplaukoje.
Švedija taip pat pašaukė keletos klasių atsarginius. Abiejų šalių generaliniai štabai pagamino planus bendromis pajėgomis gintis, jei sovietai kesintusi sukelti karą prieš Suomiją dėl jos nepasidavimo regimentuoti.
Nežiūrint to, kviečiama Suomijos delegacija bus pasiūsta į Maskvą, kaip to pageidauja bolševikai.

vyriausybė pasiūlė Suomijai daryti suomiams palankią prekybos sutartį ir už tai reikalauja plačių koncesijų, būtent, Maskvos kontrolei paduoti Vi borgo distrikatą, Suursarri ir Levansaari salas su Aaland salų baze, taip pat pripažinti privilegijų Hanko prieplaukoje.
Suomijos vyriausybė, pasitarusi su Švedija, Maskvos minėtus reikalavimus griežtai atmetė. Nusprendė visomis priemonėmis priešintis, jei Maskva bandytų sukelti ekonominę blokadą.
Suomija ir Švedija turi puikius naujovinius karo ginklus ir gali jų daugiau gamintis. Sovietai to visa neturi.
Suomijos delegacija į Maskvą vadovaus suomių pasiuntinys Švedijai Juhu Kusti Paasikivi — suomių sovietų santykių žinovas.

Paskutiniaisiais keleriais metais Anglijos diplomatija nuo Hitlerio susilaukė visą eilę smūgių. Ir visi buvo netikėti. Jie sukrėtė Britanijos imperijos pamatus. Vokietijos diplomatija Anglijos diplomatus uždarė stačiai ožio rage.

Turėdama apie 250,000 rinktinos kariuomenės ir apie 300,000 gerai išmankstintų atšargų, Suomijos vyriausybė lauks Maskvos pasiūlymų ir reikalavimų.
Prieš tris savaites sovietų

DAUG PRAŠĖSI TARNYBON SAVANORIAIS

KAUNAS (E). — Pašaukus kai kuriuos atsarginius karo pratimams, vis daugiau atsiranda jaunų vyrų, kurie prašosi savanoriais ir kariuomenę pareikšdami norą, reikalui esant, ginklu ginti savo krašto nepriklausomybę.

NACIAI MOBILIZUOJA ŠUNIS

BERLYNAS, spal. 9. — Vokietijos vyriausybė mobilizuoja šunis karo tarnybai. Tinkami šunes bus treniruojami būti pasiuntiniais karo laukuose.

ZYMIAM SUMAŽEJO KONTRABANDA

KAUNAS (E). — Ryšium su prasidėjusiu Vokietijos Lenkijos karu, sumažėjo kontrabanda per Lietuvos-Vokietijos sieną, nes Rytprūsiose nebėra kontrabandai tinkamų prekių ir šiaip tas amatas pasidarė pavojingesnis.

37 KOMUNISTŲ VADAI KALĖJIME

PARYŽIUS, spal. 9. — Prancūzijos komunistų 37 vadai jau uždarė kalėjimą. Ki ti ieškomi ir nėra progos jiems išsisukti.

ZMONES ISPIRKO ZEMĖLAPIUS

KAUNAS (E). — Kauno ir provincijos knygynuose išpirkti visi Europos žemėlapiai ir knygynai gavo telegramus užsakyti didelius žemėlapių kiekius Vokietijoje ir kituose kraštuose.

DIDELĖ PASTO SIUNTA

KAUNAS (E). — Iš Skandinavijos kraštų Baltijos valstybėms persiūsta didelė pasto siunta, iš kurios apie 500 maišų per Rygą atsiūsta į Lietuvą, tai daugiausiai iš Vakarų Europos ir Amerikos siunčiamoji korespondencija.

NEPRADEDAMA STATYTI BAŽNYČIA

ALYTUS. — Alytaus Suvalkų pusės parapijos bažnyčia, esanti kapuose, yra visai sena ir maža. Prieš tris metus bažnyčios statymo reikalas buvo sukviestas specialus pasitarimas. Be to, buvo išrinktas bažnyčiai statyti vykdoma šis komitetas ir jau bažnyčioje buvo pradėta rinkti aukos. Bet dabar jau apie bažnyčios statymą visai negirdėti.

REKORDINĖ ŠILUMA

Vakar Chicagoy šiluma padarė rekordą. Popiet buvo 83 laipsniai. Per 60 metų ko panašaus nebūta spalio 9 d.

ŠIAULIUOSE RASTA DAUG SENIENŲ

ŠIAULIAI (E). — Čia begrindžiant miesto gatves rasta daug labai senų archeologinių radinių, kaip tai žalvarinių apyrankių, smeigtukų, platus geležinis kardas ir kt., kurie, spėjama, yra iš 4-8 amžiaus.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Debesnota, gali būti lietaus ir šalčiaus.
Saulė teka 5:57, leidžiasi 5:18

SKELBKITĖS "DRAUGĖ"

REMKITE, PLATINKITE
KATALIKISKĄ SPAUDĄ

"DRAUGAS"
 THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
 2324 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
 Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
 Prenumeratūros kainos: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — .03c.

Skelbimų kainos prisiūniamos par-olikalvus.
 Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Rimties Valandos

Šiomis dienomis mūsų tauta gyvena be-galo rimtą momentą.

Po Lenkijos suskaldymo, po sudarytųjų Sovietų Rusijos sutarčių su Estija ir Latvija, kuriomis tos Balajos valstybės užle-džia savo nustus sovietų karo reikalams ir gauna teisę jų teritorijoje laikyti savo ka-riuomenę, iš eilės ir Lietuva panašiu tikslu buvo priversta vesti pasitarimus su Maskva.

Dėl to visi lietuviai, išskyrus tik vieną kairiųjų grupę, rimtai susirūpino.

Visi džiaugėmės, kad dabartinė Europos krizė Lietuva buvo pasirinkusi gerą, sau-giausią neutralumo kelią. Mes troškome, kad tuo keliu ji ir toliau savo užsienių politiką vestų. Bet, kaip matom, toj pozicijoje ji ne-galėjo išsilaikyti. Iš jos jėga Lietuva išstumiama.

Norim ar nenorim, turime pripažinti, kad tai yra surišta su dideliu valstybei pavojumi ir dėl to mūsų tautiečių susirūpinimas yra visai pateisinamas.

Mus vis dėlto ramina tas faktas, kad Lie-tuvos derybos su Maskva nesibaigs taip greit, kaip jos baigėsi su Estija ir Latvija. Mat, Lietuva yra kietesnis riestutas perkąsti. Ji ne taip lengvai pasiduoda. Ji iš savo pu-sės stato reikalavimus. Neabejojame, kad tie reikalavimai, tai gražinti Lietuvai Vilniaus kraštą, kurį Sovietų Rusija pripažino Liejuvai sutartimi 1920 m. liepos mėnesyje ir tą patvirtino 1926 m. Vadinasi, Sovietų Rusija stato reikalavimus Lietuvai, bet ir Lietuva iš savo pusės stato rimtus ir tei-singus reikalavimus Sovietų Rusijai.

Es.ijos ir Latvijos reikalus Maskvoje at-stovavo vieni jų užsienių reikalų ministrai, kuomet Lietuva pasiuntė gausingą ir stiprią delegaciją, kuriai galima pasitikėti. Ypač svarbu, kad delegacijon įeina gen. Sta-sys Raštikis, kariuomenės vadas, kurio vaid-muo Lietuvos gyvenime pastaruoju laiku yra ypatingai reikšmingas. Kiti delegacijos nariai: Juozas Urbšys, užsienių reikalų mi-nistras, Kazys Bizauskas, vicepremieras, Nor-kaitis, Tadas Petkevičius, Vilimas, Krivic-kas, Montvilas, pulk. Rupšys. Žodžiu, dele-gaciją sudaro politikai, teisininkai, kariuo-menės atstovai, ekonomai ir kiti ekspertai.

Pusiau oficialiai pranešama, kad derybos apima šiuos klausimus:

1. 1920 metų sutartimi sienos pritaikymą.
 2. Saugumo organizavimą.
 3. Prekybą.
- Reikia manyti, kad derybos netrukus baig-sis ir ryt, o gal ir šiandien kitoje dienraščio vietoje galėsime paskelbti derybų duomenis. Gyvename begalinės svarbos ir rimties momentu.

Baltijos Kraštas ir Vokiečiai

Europos politika šiais laikais pilna viso-kausios netikėtumų.

Prie tų netikėtumų priklauso ir Hitlerio nusistatymas "paveisti" Baltijos kraštą So-vietų Rusijos įtakai. Tai matome iš to, kad Lietuva, Estija, Latvija ir Suomija verčia-mos sudaryti specialias sutartis su sovietais ir, išrodo, Vokietijos naciai čia "balso jau nebeturi".

Kaip vokiečiai savo kaimynų Baltijos kra-štie "išsižadėjo", matome ir iš kito Hitle-rio pasiūlymo. Jis pasiryžo išsivežti į Vo-kietiją iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos visus vokiečius (Gaila, kad jis to nesugalvojo prieš Klaipėdos atplėsimą ir neatsiėmė iš ten tų vokiečių triukšmadarių, kurie buvo Klaipėdos krašto atplėsimu nuo Lietuvos prie-žastimi).

Matyt, kad sovietų vyriausybė tam tikra sutartimi pareikalavo Vokietijos "atsiimti" iš Baltijos krašto vokiečius, kad jie ten jėms nesimaišytų ir netrukdytų savo įtaką plėsti.

Jų, vokiečių, žinoma, negaila nei estams, nei latviams, nei lietuviams. Ypač negaila Latvijai, kur vokiečiai iš senovės laikų bu-vo įsigyvenę ir įsistiprinę. Lietuvoje vokie-

čiai nebuvo pavojingi, nes jų ten tik maža saujelė.

Jei, kaip skelbiama, vokiečius iškro iš-veš iš tų kraštų į Vokietiją, jiems iš Vaka-rų pavojus sumažės. Bet už tat stipriau teks kovoti su padidėjusiais pavojais iš Rytų.

APŽVALGA

Kaip Vokiečiai Bombardavo Vilnių

"Z. Pr." rugsėjo 7 d. rašo: "Karo nuo-taika Vilniuje pastebima kiekviename žingsnyje.

Gatvėse matosi liūdnų vaizdų iš šeimų at-sisveikinimo su atsarginiais, kurių nemažai atlydėjo iš provincijos artimieji. Pamaldos prie Aušros Vartų, kurios vyksta kasdien, yra ypatingai graudžios. Jausmingos gies-mės ir šventąją Panelę jaudina praeivius. Be-simeldžiančiųjų tarpe matosi nemažai karių.

Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos aktas apie neutralumą padarė di-delį įspūdį ypač tuose sluoksniuose, kurie vis dar reikė tam tikru abejojimu dėl Lie-tuvos laikysenos. Čia šis Lietuvos žygis su-tiktas su dideliu pasitenkinimu.

Didelį susijaudinimą gyventojuose sukėlė aliarmas, kuris buvo paskelbtas sirenų gar-sais šeštadienį 17 val. Miestą puolė keturi vokiečių bombonešiai, kuriuos teko matyti. Bombonešiai skrido stebinančiai žemai. Len-kai juos sutiko nepaprastai smarkia kulko-svaizdžių ir zenitinės artilerijos ugnimi. Ap-linkui lėktuvus skleidėsi zenitinių baterijų išties sprogimų liepsnos. Dėl vokiečių nuo-stolių Vilniuje yra visokių kalbų. Vieni sa-ko, kad vienas lėktuvas numuštas, kiti, kad du, o kiti, kad visi keturi. Tačiau yra taip pat spėjimų, kad visi keturi lėktuvai iš Vil-niaus pasišalino nepaliesiti."

Kiek Tada Buvo Kareivių

Prasidėjus naujam karui, beveik visa Eu-ropa pavirto į ginkluotą karo stovyklą ir milijonai žmonių pašaukti prie ginklo. Ta proga prisiminkime ir palyginkime, kiek bu-vo mobilizuota vyrų Didžiamame kare viso-se kariaujančiose valstybėse. Atskiromis val-stybėmis buvo pašaukti: Rusijoje 14 milio-nų, Vokietijoje — 13 milijonų 250 tūkstan-čių, Prancūzijoje 9 milijonai, Austro-Vengri-jos 8 milijonai, Didž. Britanijoje 7 milijonai, Italijoje 5 milijonai, Turkijoje 1 milijonas 600 tūkstančių, Bulgarijoje 600,000, Amerikoje 2 milijonai, Rumunijoje 600,000, Belgijoje 480,000, Serbijoje 600,000 ir kitose mažiau. Iš vi-so įvairiose valstybėse buvo mobilizuota 60 milijonų karių.

Kodėl Jie Nori Karo

Vyt. Širvydas "V-bėj" taip rašo: "Rusi-jos laikiną susibrovimą su Vokietija rei-kia ne tiek smerkti, kiek suprasti. Čia rei-kia atsiminti, kad Rusija yra komunistinė valstybė, kurios tikslas socializmą netik Ru-sijoje, bet visame pasaulyje įkūnyti. Bolševi-kai gali Rusijoje įgyti po baisaus karo, ku-ris išsiūpė visas gyvybines rusų valstybės spėkas. Kodėl netikėti, kad bolševikai gali visame pasaulyje įgyti po kito, dar baisesnio karo? Žmogus, kuris leido keliems milio-nams Ukrainos kaimiečių badu išmirti, ir kuris ištrėmė penkis milijonus kitų kaimie-čių į Sibirą, tikslu įvykdyti griežtą žemės reformą Rusijoje (sukolektyvinimą), aišku, nepabijos kitą pasaulinį karą sukurti, tikslu užkarti savo principus karo nualsintam pa-sauliui. Tas žmogus yra Stalinas".

Sutarimas Remiasi Meile

Europoje eina karas. Bet yra kalbų ir a-pie taiką. Hitleris siūlo taikos sąlygas ali-jantams, Sovietų Rusija ragina tas sąlygas priimti.

Šia proga ne pro šalį bus priminti papie-žiaus Leono XIII kalbą, pasakytą Konsis-torijoje 1889 m. (V, 268). Kalbėdamas apie susitarimo sąlygas, jis pasakė: Kadangi tai-ka kyla iš tvarkos ramybės, vadinasi, tiek valstybėms, tiek asmenims sutarimas svar-biausia remiasi teisingumu ir meile. Yra aišku, kad pats faktas niekam nedaryti pri-ervartos, gerbti kito teisių šventumą, elgtis su pasitikėjimu ir palankumu sudaro labai stiprius ir nepajudinamus sutarimo ryšius, kurių dorybė tiek turi galybės, kad ji pa-čioje užnauzoje nuslopina nedraugingu-mą ir pavydą.

Marianapolio Pažanga

Jau kelintas metas, kai Ma-rianapolio kolegijos vadovybė rūpinasi patalpų reikalu. Di-delė gyvenamųjų spūstis truk-dė gyvenamųjų spūstis truk-dė tinkamai gyventi ir atsa-kingas darbas dirbti. Štai ko-dėl buvo pradėtas vajuš sta-tybai.

Vajaus metu sukelta dešim-ties tūkstančių dolerių suma. Beveik dviguba auka prie šio garbingo švietimo darbo prisidėjo didelis Marianapolio kolegijos geradėjas p. Jonas Ramanuskas, Brockton, Mas-sachusetts. Tokiu būdu susi-darė nemaža pinigų suma. Sta-tybos planai, kad būtų aprū-pinti bent patys būtinausi reikalai, siekė per šimtą tūk-stantčių dolerių. Prasidėjus Eu-ropoje karui, įvairios mede-gos Amerikoje smarkiai pa-brango; kai kurios net 50 nuo-šimčių. Kad toji statyba bū-tų įmanoma reikėjo arti šim-to dešimčių tūkstančių dolen-rių.

Dievas yra geras. Jisai lai-mino Amerikos lietuvių kole-giją iš pirmų josios gyvenimo dienų. Jisai suteikė savo gausios palaimos ir šiuo at-veju, kada apie taip reika-lingą statybą nebuvo galima nė svajoti. Šalia Marianapo-lio kolegijos gyveno turtinga moteris, kuri valdė nemaža didelių ir puikių namų. Pe-reitą pavasarį ji mirė. Josios turtų paveldėtojai visa nutarė paduoti.

Kadangi ši nuosavybė buvo tik per kelią nuo Marianapo-lio, kadangi ji galėjo aprū-pinti būtinausias kolegijos patalpų reikalus ir kadangi buvo galima ji išsiderėti prie-einama kaina, tai Tėvų Mari-jonų provincijos ir Mariana-polio Kolegijos vadovybės nu-tarė dalį šios nuosavybės pir-kti. Jo Ekselencija Vyskupas Būčys davė leidimą ir todėl

rugsėjo 29 d. — šv. Mykolo šventėje — Marianapolio Kolegija nusipirko didelę nuosa-vybę, skirtą Amerikos lietu-vių švietimo reikalams.

Ateityj šiose patalpose bus įruošta Marianapolio High School arba akademija ir tu-mi atskirta nuo kolegijos, ko taip prinygtinai reikalavo val-stybės švietimo departamen-tas. Naujos nuosavybės įgiji-mas laikinai išrišo Mariana-polio gyvą studentų patalpų reikalą. Žinoma, šis pirkiny-s negali jokiū būdu patenkinti augančios mokslo įstaigos re-ikavimų. Kolegija ir toliau yra reikalinga erdvaus pasta-to, kuriame būtų tinkamai į-ruošti kolegijos klasiniai ka-mbariai.

Šia proga reiškiu nuoširdžiausio dėkingumo visiems savo geriesiems Prieteliams, kurie dideliu duosnumu parė-mė kolegijos vaju, ypač labai ir labai nuoširdžiai dėkoju dideliam Marianapolio Kole-gijos prieteliui gerb. p. Jonui Ramanuskui, kuris savo vi-so gyvenimo santaupas paau-kojo šiam garbingam tikslui. Kolegijos vadovybė, norėda-ma įamžinti savo geradėjo va-rdą, gražiuosius rūmus pava-dino jojo pavarde — Rana-nausko Rūmai (Ramanuskas Hall).

Karštai ir nuoširdžiai dė-kodamas garbingiems kole-gijos Rėmėjams už jų gausias aukas, labai prašau ir toliau nepamiršti šio didingo darbo ir savo gražia lietuviška pa-rama ir aukomis padėti pa-statyti tinkamus kolegijos rū-mus, į kuriuos visų lietuvių akys ir jų sūnų-studentų žing-sniai kasdien bus nukreipti kaip į mūsų tautos židinį, tei-kančią skaitesnę viltį ryto jui.

Kun. J. Navickas, MIC.

IŠKILMĖS LIETUVOS KARO MOKYKLOJE

KAUNAS (E) — Rugsėjo 16 d. įvyko svarbios iškilmės Lietuvos Karo Mokykloje. Da-lyvaujant min. pirmininkui, krašto apsaugos ministru ir kariuomenės vadui buvo per-skaitytas Respublikos Prezi-dento aktas, kuriuo Vyriaus. Ginkluotų Jėgų Viršininkas suteikia pirmąjį karinink laipsnį daugiau kaip šimtai baigusiujų dvidešimtąjį karą mokyklos laidą kariūnų.

Ministras pirmininkas gn. Černius naujiems leitenantams pagal nustatytą tradicinę for-mą įteikė kardus, ta proga savo kalboje pareiškdamas: "Įteikdamas šiandien ginklą, aš pasakau Respublikos Pre-zidento žodžius, kad be rei-kalo nepakelk, be garbes ne-nuleisk. Toks turi būti mūsų karys, pradėdamas žemiausiu ir baigiant aukščiausiu laipsniu. Šitą sakinį jūs turite gilia įsidėti savo širdin. Visur, ku-būsate, atsiminkite pagrindin-es kario dorybes, kurios yra paprastos: pirmiausiai reikia būti visa savo siela atslau-vusiu savo tėvynei... Mes gy-vename dabar sunkius įtempio laikus. Jūs tai vis gerai žinote. Tačiau kol Lietuva sti-priai laikys savo rankose kar-

Po Svetą Pasidairius

Girdžiu, tavorščiai, šnekant, kad mūsų veikimas slabėja. Bet aš to nematau. Atbulai. Valug mano figerių, mūsų veikimas dar padidėjo. Tik pažūrėkit į mūsų popieras: birdes, fydes, supražai, pašė-navonių večerės tiems, kurie važiuoja į vikeišiną, arba į seimus, arba išvažiuoja pap-rastais žmonėmis, o grįžta la-bai mačiais veikėjais, veikė-jomis, dega, kaip iš cigaro. Be šitų parių ir supražų, tu-rime dar visokių atsikrausty-mo ir išsikraustymo parių, dviejų, ar pustrėčių metų žė-natvės, biznio, profesijos, vei-kimo-neveikimo bilijušnius bankietus ir taip toliau. Šiais čėsais nesurengti geram savo vaikėjui, ar veikėjai, supražo ant jo birdės, fydsės, arba bankietu neišleisti jo į vikei-šiną, arba į seimą, būtų pra-sišengimas ne tik prieš vi-suomenę, ale ir prieš tautą. Nereikia nei sakyti, kad po parės veikėjas arba veikėja nori ir rengėjams tuo pačiu dažnai kitiems visokias pares rengia ir jaš gazetose garsi-

na. Suprantama, nepagarisinti gazietoj, kad, sakysim aš, sa-vo veikėjui, ar veikėjai, ren-giu supražą, būtų prasižengi-mas prieš tos gazetios skaity-toją, ypač prieš tokį, kuris visiškai tokiomis parėmis ne-sidomi. Kita, kaip nepagar-sinti. Juk tai didžiausia mū-sų šiandieninio veikimo nau-jiena. Tįjatrai, koncertai, pa-skaitos, vakariniai šnekos ir rašto kursai, knygnai visa tai jau baigia eiti iš mados ir daugelis tuo visiškai nesido-mi.

Beje, gazetose pastebėjau, kad mūsų veikėjams pradė-da-ma jau net po dvi pašėnavo-nus pares rengti. Jei taip, tai, tikėkime, neužilgo dėl vieno veikėjo, ar veikėjos, garbės turėsime ne po dvi, bet po pen-kias ir dešimts večerių val-gyti.

Ant galo, jei dar prie parių ir pašėnavonių večerių pridė-sim pynaklį, pokerį, maušą, arklukuš ir kitokius įtenptus darbus, gausime vaizdą, kad tokio veikimo ant lietuviškos dirvos nebūta nuo pradžios lietuvių apsygyvenimo šiam krašte.

GYVENIMAS KLAIPĖDOS KRAŠTE VISIŠKAI PASIKEITĖS

KLAIPĖDA (E) — Klai-pėdos gyvenimas yra visiškai pasikeitęs. Žmonių nuotaikos ir režimas čia sudaro tikrą užfrotę vaizdą. Nuo rugpiū-žio pabaigos maistas čia jau griežtai reguliuojamas pagal kortelių, o prieš keletą dienų įvesta kortelių sistema ir vi-soms kitoms prekėms. Nuo ru-gsėjo 5 d. įvesti specialūs prekių kainų pakėlimai, kaip karo mokestis. Vietiniai vy-rai mobilizuojami. Laukuose dirba moterys ir iš Lietuvos sandomieji darbininkai. Vi-siems svetimšaliams rugsėjo 4 d. buvo įsakyta per 24 val. aplėisti Vokietiją, taigi ir Klaipėdos kraštą. Nors, buvo aiškinama, kad lietuvių tas įsakymas neličia, tačiau dau-gelis Lietuvos piliečių susku-ko tvarkytis dokumentus grį-žti namo. — Klaipėdos uostas yra apmirus. Svetimųjų val-stybių laivai, karui prasidė-jus, išplaukė į savo kraštus. Švedų "Marieholma" paskuti-nį kartę ir gi aplenkęs Klai-pėdą, pilnu garu nuplaukė į Stokholmą. Kadangi ir Vo-kietijos prekybos laivams yra įsakyta neplaukti į atvirą jū-rą, tai Klaipėdon ir vokiečių laivai nebeatplaukia. — Lie-tuvos ekonominės ir kooperati-vės organizacijos tebeturi Klaipėdos sandėliuose kaiku-

rių prekių. Pav. Lietūkis dat turi per 2000 tonų druskos, elevatoriuje — linus ir dar šiomis dienomis tebesintė per Klaipėdos uostą javus. Lietuvos eksporte (Maiste) tebedirba apie 100 žmonių. Nutrūkus telefono susisieki-mui su Klaipėda, firmos ir jų skyriai nebegali susisiekti su Kaunu. Laikraščiai per sieną nebeatėina. Iš Lietuvos pi-liečiai į Klaipėdos kraštą te-beįleidžiami, tik smulkiai pa-tikrinami jų daiktai. Vokie-čių pasienio valdininkai va-žiuojantiems per sieną lie-tuviams yra mandagūs ir džen-telmeniški. Mažasis pasienio susisiekimas nors yra beveik apmirus, tačiau nenutrausta.

Peoria Diecezijos Laikraštis Apie Tėvus Marijonus

PEORIA, ILL. Diecezijos laikraštis, The Register, išei-nantis Peorijoje, viename nu-mery įdėjo Jo Ekse. vyskupo P. Būčio ir gerb. kun. dr. J. Navicko atvaizdus, pažymė-damas, kad Tėvų Marijonų provincijų atstovų suvažiavi-me, Romoje, pirmasis išrink-tas kongregacijos generolu, o pastarasis Amerikos provincin-ės organizacijos tebeturi Klaipėdos sandėliuose kaiku-

vadais, mokytojis ir aukš-tojais tarnyboje ir marny-boje. Jūsų santykius su jais turi normuoti ne sausas ofi-cialumas, bet griežta draus-mė ir kartu žmonišką nuo-širdumas ir meilė".

SVEIKATOS KELIU

Rašo Dr. A. G. Rakauskas

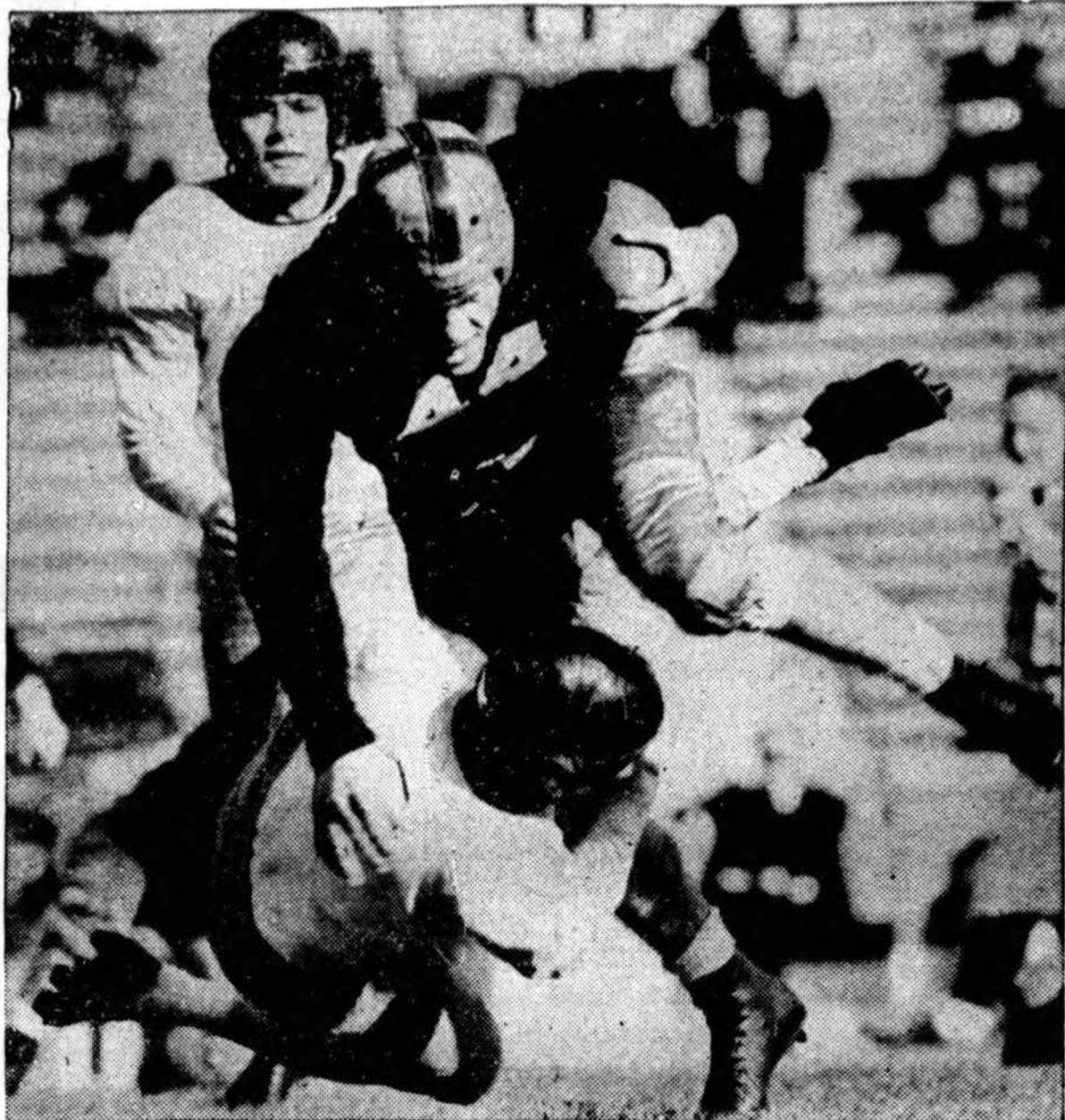
AUSIMS TEKANT

Tekėjimas pūlių iš ausų — ne naujiena. Su šia komplikacija tenka gan dažnai susidurti. Yra tai šaltinis įvairių pavojų pakirsti žmogaus sveikatą. Jeigu paimti ir panagrinėti priežastis kurių delei įvyksta įdegimas vienos ar abiejų ausų (ir to paseka — ausų pūliavimas) mes pamatysime, kad tomis priežastimis dažniausiai yra: 1) skarlatina, 2) tymai, 3) infekcijos, 4) įvairios slogos pėsiaidimų formoje, 5) sugedę dantys, 6) užgavimas ausų krapštant jas koku nors ausis užgaunančiu įrankiu, 7) ausų sužalojimas į jas mušant, arba 8) patekimas bei užsikrėtimas infekcija priemonė dulkių arba maudymosi metu draug su vandenimi, žnogi pasineriant vandenin.

Gavęs ausų ligą žmogus, ūmirties. Be to, žmogus gali mai pasijaučia galvoje skausgauti nuolatinį galvoskaudį, mą, tvinkčiojimą, galvos ūžekuris, žinoma, daug privaršį, sukimasi bei svaigulį; žogintų savo auką. Yra ir daudžiū, žmogus neranda sau viegiau galimų komplikacijų, bet tos nei sėdėdamas, nei gulėdėl pavyzdžio užteks čia sudamas, nei vaikščiodamas. Jis minėtų. Ausis yra specialus gauna palengvinimą tik tuo-klauso organas. Juomi negamet, kaip prinokusi infekcija luojant yra svarbu turėti ypausyse pūlių formoje, prasinga medikalė pagalba, kumuša pro ausies būgnelį irrią gali duoti tiktai geras, susiformavusi infekcijos ir regydytojas. Šiaip žmogui "dak akcijs medžiaga išteka lauk taraujant" galima susilaukti ausies kanalu. Ligoniui tuo-labai liūdnų pasėkų.

met palengvėja ant tiek, kad jis jaučiasi nepaprastai gerai ir mano sau, kad išsivalius brudui iš ausies bus viskas gerai. Deja, ne visuomet taip įvyksta kaip žmogus sau galvoja. Labai dažnai ausų prakurimas pasikartoja, o kiekvienas toks pasikartojimas vis toliau ir toliau atstumia sveikatingumo gaires. Iš to tenka spręsti, kad ausų pūliavimo komplikacija kiekviename atsitikime yra nepaprastai rimtu pavojumi žmogaus sveikatai.

Ausų pūliavimas turi nemadžiū didelių pavojų. Kai kuriuos čia paminėsiu. Jų tarpe tenka skaityti apkurtimo pavojų, toliau infekcija gali persimesti į mastoidinį kaulą, o net siekti ir smegenis. Suprantama, kad pūliams pasiekus smegenis nedaug vilties ir galimybių yra išsigelbėti nuo

Akimirka iš futbolo rungtynių tarp Notre Dame ir Georgia Tech. Laimėjo Notre Dame 17 — 14. (Acme telephoto)

LIETUVOS SUSISIEKIMAS SU AMERIKA BE JOKIŲ VARŽYMŲ

KAUNAS (E). — Ryšium rika vyksta be jokių suvaržymų.

su kilusiu Europos karu, su kaikurionis valstybėmis yra suvaržytas arba ir visai nutrauktas telefono-telegrafo susisiekimas. Į Angliją, Prancūziją ir Lenkiją, taip pat į Anglijos ir Prancūzijos užjūrinės nuosavybes priimamos telegramos, rašytos tik atvira anglų arba prancūzų kalba ir tik siuntę atsakomybė. Telefono susisiekimas su šiomis valstybėmis nutrauktas privatinėms asmenims. Į Vokietiją privatinės telegramos priimamos taip pat tik siuntę atsakomybė. Privatus telefono susisiekimas su Berlynu, Karaliaučiu ir Klaipėda, kurso karo pradžioje buvo nutrauktas, nuo rugsėjo 11 d. veikia. Telefono ir telegrafo susisiekimas su Baltijos, Skandinavijos valstybėmis ir su Ame-

Stockholmą, siunčiami į Helsinkį, o kada suomių neskrenda, siunčiami į Rygą ir iš čia oro paštu į Stockholmą ir toliau.

KAUNAS. — Lietuvos verslininkų sąjungos centro valdyba pareiškia, kad ji šiuo sunkiu momentu yra pasiryžusi tėvynėi viską aukoti ir kviečia visus savo narius drąsiai, ramiai ir sąžiningai eiti savo pareigas, elgtis drausmingai, nesibijoti dėl ateities, pasitikėti savo krašto vadovybe, rūpestingai sekti ir pildyti vyriausybės įsakymus bei nurodymus. Tuo bus geriausiai patarnauta savo valstybės ateičiai ir tautos gerovei.

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES
To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable — no opiates, no narcotics. Does the work quickly — must relieve crad pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Drugist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

KLAUSYKITE New City Furniture Mart

RADIO PROGRAMO
ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties
WSBC — 1210 kilocycles.
Programė dalyvauja St. Louis-Louie Komediška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

Lietuviškas Viešbutis

2435 So. Leavitt St. Chicago, Ill.
TEL. CANAL 9585

Walter Neffas, sav.

Linksmia girdėti, kad atvažiavus į Chicago, surandi Lietuvišką Viešbutį pernakvojimui. Nagi, Laure, ar aš tau nesakiau, kad kaip atvažiuosi į Chicago, tai rasi WALTERIO NEFFO Viešbutį? Jums kiekvienas lietuvis pasakys, nes jį žino. Mat jis turi puikiausius ir geriausius kambarius Vestsidėje. Kambariai švarūs. Galima privažiuoti iš visų dalių miesto ir jis jums patarnaus dieną-naktį, nes p. Walteris yra prielankus žmogus, senas gyventojas Chicago miesto.

Margos Mintys

Blogiausia moteris bus visuomet geresnė už geriausį vaiką. Nes tėvas, ar motina, tą patiria, kada prisėina senatvėje prie vaikų būti ir laukti mirties.

Kas sako, arba rašo, kad žemė, saulė ir planetos pačios pasidarė per evoliuciją, bet ne Dievas sutvėrė, tokis žmogus, nors būtų universiteta baigęs, yra kvailisnes už kvailį, ir da sykį kvailas.

Vedę ir tyčia neturį vaikų yra panašūs į evangelijoje minimą medį, kuris turi būti iškirstas, įmetas į ugnį ir sudegintas, kad nei ženklas neliktų. Nes tai baisus daiktas. Jei visi taip darytų, tai šandie ant žemės nebūtų nei vieno žmogaus.

Kas jaunas ir sveikas būdamas be reikalo laiką eikvoja, tas senatvės sulaukęs šuns būdoje nakvoja.

Kas turi piktumą ant savo artimo ir nenori jo prašalint, gali eit kasdien į bažnyčią, išpažinties ir gerus darbus daryti, viskas bus už niek. Ant Dievo ir artimo meilės viskas remiasi.

Aiščiausias Dievo esimo ženklas yra mūsų žemė, kabanči dangaus rūmuose, ir nei minutei nedaranti niekad klaidos, t. y. pernai šiuo laiku buvo tas, kas ir šiemet yra. Toliau saulė, planetos, kitos saulės, žvaigždynai, paukščiai

keltas, žmogaus protas, o ypač pirmutinės gyvybės suteikimas. Visa tai įrodo Dievo buvimą ir Jo begalinę išmintį.

Vis girdime: pasaulis nori taikos. Labai girtina. Bet tikros taikos nebus tol, kol piktas viešpataus, t. y. pavydas, godumas ir kiti.

Daugelis vis kalba apie diktatorius, apie jų blogus darbus. Bet niekam neateina į galvą, kad tie diktatoriai yra tik laikini žmonių bausmė. Už kelių metų, gal, už mėnesio, tie diktatoriai subyrės. Jų likimas bus tokis, kaip Nerono, Deokleijono ir kitų kraujagerių. Šių laikų diktatoriai irgi panašiai bus nušiuoti nuo žemės, ir būsimų kartų bus minimi, kaip buvę kadaisė bausis niekšai.

A. P.

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

Sweeps away surface deposits... breaks up dull, ugly tooth film like magic. You'd never believe how fast the NEW Listerine Tooth Paste cleans and polishes teeth. Its new, miracle-clearing ingredient, Luster-Foam detergent, whisks away ugly surface deposits in a jiffy. The instant brush and saliva touch amazing Luster-Foam detergent, it surges into a foam of tiny, active bubbles, which sweeps into and cleans pits and cracks so minute even water may not enter them... leaves your whole mouth tingling with life... starts your teeth sparkling with new luster. Get the big 25¢ tube, or better still, the double-size 48¢ tube containing more than 1 1/2 pound at any drug counter. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA
LISTERINE TOOTH PASTE
supercharged with
LUSTER-FOAM

DVASINIS KARAS TAUTŲ TARPE

Karo esmė sudaro žudymas ir pavergimas. Toks karas dabar kaip tik ir vyksta tautų tarpe. Tarptautinės sutartys neturi jokio pasitikėjimo, kaip jos to neturėjo Napoleono laikais. Tikslas šiandien pateisina visas priemones, ir vis dėlto nepuolimo pakaiti daromi ir pasirašomi, nors jais netiki nė patys signatarai. Dar pernai buvo nepuolimo sutartis Vokiečių su Lenkais ir kartu ėjo Čekoslovakijos dalinimas. Šiandien jau eina kalbos apie ketvirtąjį Lenkijos padalinimą.

Neseniai buvo verbuojamos valstybės į antikointerninį bloką; šiandien jau į tą bloką patenka ta valstybė, kuri vadovauja kominterno akcijai. Tuo būdu vienu plunksnos pabraukimu sunaikinamas garsus antikointerninis valstybių blokas. Ir čia nėra jokio persiorientavimo: čia tik laikinai atitraukiamas peilis nuo "Kominterno" krūtinės, nes jis šiuo metu reikalingas kitai tautai persmeigti, o "Kominternui" eilė ateis kiek vėliau.

Ta eilė turi ateit: Napoleonas su Aleksandru I buvo sutarę pasidalint pasaulį, bet gi tos sutarties neištesėjo, nes didelės imperijos yra nesugyvenamos, ir jos turi anksčiau ar vėliau stot į žūbtinę kovą. Didžiųjų imperijų dinamika visada atneša žmonijai dang nelaimių, bet galų gale toji dinamika virsta sunkia liga pačioms imperijoms. Dinamiškosios imperijos per daug įtempia savo jėgas ir per tai gauna mirštamąjį trūkį, kurs išvaduoja pavergtą

šias tautas nuo spengleriškos "pasaulinės imperijos" (imperium mundi).

O. Spenglerio svajonė pildosi: greitu tempu ir kol kas sėkmingai kuriamas imperium mundi, bet istoriosofiniu pozitūriu nėra pagrindo laukt pasauliui iš tos imperijos kokio išganymo, nes smurtas ir klasta niekuomet negali žmōnijai teisybės ir gerovės atnešt, tad džiaugtis imperialistiškais laimėjimais tegali tokie žmonės, kurių sąžinė atrofuoata ir kurių mintys labai paviršutiniškos. Gailla, kad kad tokių žmonių atsiranda net tokiose tautose, kuriomis "Europos genijus" nieko kito duot negali, kaip tik dvasinę verguvelę, skurdą ir brutališką priespaudą. Apvaizda atsiunčia žmonėms tokių genijų, kuriems pražygiavus net

žalios žolės nebelieka, bet tuo džiaugtis nėra pagrindo, nes tokie genijai yra ne kas kita, kaip reakcija į buvusias ne-teisybes. Ir žemei kartais reikalingas tam tikros rūšies pragaras, bet entuziastiškai jį sveikint neprotinga ir nedonijų, kuriems pražygiavus net

"THINGS THAT NEVER HAPPEN"

INTERNATIONAL CARTOON CO. N.Y.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER

PASKOLOS

Greitai ir Pigiai ant
1-MŲ MORGICIŲ

Dividendai ant padėtų pinigų išmokami Vas. ir Ruggp. mėnesiuose
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.
per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

OFISO VALANDOS: 9:00 val. ryto iki 5:00 val. vak.
Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 8:00 val. vak.

St. Anthony's Lithuanian Parish
Building & Loan Association
Joseph E. Gribauskas, Sec'y
1500 So. 49th Court, Cicero, — Phone Cicero 412

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASIŠKO TURINIO
Dvasiškiškai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji pataisyta ir papildyta laida, su kirėčiais... \$2.25
- NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji pataisyta laida, su kietais viršeliais... \$1.50
- TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Zidavičius. Autoriaus leidinys... \$1.00
- KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legendos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius... \$0.50
- KENČIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas... \$0.50
- SVENTASIS RASTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolitais Juozapas Skvirėckas. Ketvirtas Tomas... \$4.00
- PAŠAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis... \$0.25

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išperko. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

DURING THE MIDDLE AGES, MANY GIRLS WERE BURNED AT THE STAKE BECAUSE OF THEIR HAIR...

A RUSSIAN RAILWAY PROVIDES A SPECIAL CAR FOR MOTHERS WITH BABIES...

THE CITY OF TROBON IN SOUTHERN BOHEMIA HAS ONE OF THE LARGEST ARCHIVES IN EUROPE...

Didžioje Lietuvos Kalkų Kasyklose

Milijonai žemėje. — Čia būsiąs statomos antrasis cemento fabrikas.

Prieš 10 metų šiaurės Lietuvos Akmenės valsč., Menčių km. ūkininkai dirbo savo žemelę kaip ir visi kiti.

Po plėnų judžemio sluoksnio gulėjo milijonai litų — stori kalkių klodai.

I Menčių garsiąsias kalkių arba baltąsias kasyklas vasarą gali patekti kiekvienas.

ma keli metai, jau tyras mėlynas ežeras. Šitame ežere darbininkai maudosi. Sako,

čia maudytis kaip Birštone yra sveika.

Antroji duobė turi 115 m. ilgio, 100 pločio ir beveik šiuo metu 15 metrų gylio.

Kasyklose darbas sunkus, prakitais teka srovėmis. Darbininkai įvairiai apsirėngę, rankas apsaugoję neva guminėmis pirštinėmis — lopais.

po kiek sekundžių pasigirsta didelis garsas, žemės suvaitojimas.

Kiek keista, čia pat vyksta sprogimas, čia pat sprogdytas taisy kitą skylę, kai sprogdsta, jis sau visai ramiai dirba.

tuoj prikinkomas arklys, veža toliau, darbininkai krauna į ilgias eiles, leidžiama kiek padžiūti, vėl krauna į vagonėlius, arklys po kelis užtraukia ant kalno, o nuo čia vienai patys prikrauti vagonėliai paleidžiami.

Sioj apylinkėj ūkininkų šeimos nėra gausios. Žemės ūkio darbai darbininkų tenka samdytis. Jų dabar gan sunku gauti, nes šios kasyklos ne vieną pritraukė. Nors viršaitis darė žygių, kad į jas priimtų tik tikrus vedusius darbininkus, tačiau be pasėkmių.

Kasyklos čia veiks ilgai. "Kalkių" bendrovė turi nusipirkti daugiau kaip 10 ha žemės. Už ha, rodos, mokėję

Londono Lietuviai

Pasirengimas oro puolimams

Iš Londono gautame laiške skaitome:

— Klebonioj — organizacijų raštineje — komitetui nutarus, įrengėme slėptuvę nuo oro puolimų ir ten sušėmė geresnius liturginius drabužius ir kita.

— D. G. Tėvas Cikoto, MIC jau ruošiasi grįžti Romon. — Visi lietuviai kol kas ramūs. Vestuvių skaičius didėja.

po 2,000 Lt. Pradėjus universitetui čia įvairius grėžimus, ūkininkai kainas kelia, jie įsitikinę, kad iš tikrųjų čia bus pramonės centras, čia bus statomas antrasis cemento fabrikas, nes jam medžiagos apšėčiai.

Tie, kurie ha pardavę pigiai, nes anot geologų, milijonai guli čia, už savo ūkius galite gauti tiek, kad Kaune nusipirksite aukščiausius rūmus, šie tikrai gailisi, kiti, pamokytai anų, džiaugiasi savo žėmėmis, kurios netrukus duos ne 10 grūdų, bet 10,000 ir daugiau. "XX A."

Senkiute. Girdėti, kad ir daugiau ruošiasi.

— Nemaža lietuvių jaunimo jau kariuomenėje.

— P. Derenčienė gavo žinią, kad nuskendęs jos sūnus Lietuvoje. Jis buvo pasiryžęs stoti į Marijonų Ginnaziją Marijampolėje.

— Gydymojojas K. Rymavičius stoji savanoriu į Anglijos kariuomenę kaip "medical officer".

— Londone telefonu kalbėti galima tik angliskai. Kita kalba šnekant, išjungiamas telefonas.

She's pretty as a picture, but No one can tolerate halitosis (bad breath). It can ruin almost any girl's popularity...

LISTERINE for HALITOSIS (BAD BREATH) VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMAS

ALEX ALESAUSKAS & SONS Wholesale Furniture Co. 6343 So. Western Avenue REPUBLIC 6051

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisyto darba be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų.

JOHN PAKAL 6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

Iš Londono laišškai cenzūruojami. Ant voko reikia rašyti, kokia kalba yra parašytas laiškas, pav.: "written in Lithuanian".

Use only one level tea-spoonful to a cup of flour for most recipes. Manufactured by Baking Powder Specialists who make nothing but Baking Powder.

KC BAKING POWDER Same Price Today as 45 Years Ago 25 ounces 25¢ Double Tested! Double Action!

LIETUVIAI DAKTARAI DR. A. JENKINS (Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street

TEL YARDS 5557 DR. FRANK C. KWINN (KVIECINSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1651 West 47th Street

DR. P. J. BEINAR (BEINARAUSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6900 So. Halsted Street

DR. A. J. MANIKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIRGINIA 1116 4070 Archer Ave.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI Res. 6956 So. Talman Ave. Res. Tel. GReVehill 0617

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketv. ir Nedėliomis susitarus

DR. STRIKOL'IS PHYSICIAN and SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS:

DR. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.

DR. J. J. KOWAR (KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Chicago

LIETUVIAI DAKTARAI Tel. Yards 3146. VALANDOS: Nuo 11 iki 12; 2 iki 4 ir 7 iki 9

DR. P. ATKOČIUNAS DANTISTAS 1446 So. 49th Court, Cicero Antradienis, Ketvirtadienis ir Penktadienis

DR. WALTER J. PHILLIPS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2155 West Cermak Road OFISO VALANDOS:

DR. F. C. WINSKUNAS PHYSICIAN AND SURGEON 2158 W. CERMAK ROAD Ofiso tel. Canal 2346

DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4729 So. Ashland Ave. 2-tros lubos CHICAGO, ILL.

DR. A. G. RAKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2415 W. MARquette Rd. Ofiso valandos:

DR. MAURICE KAHN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994

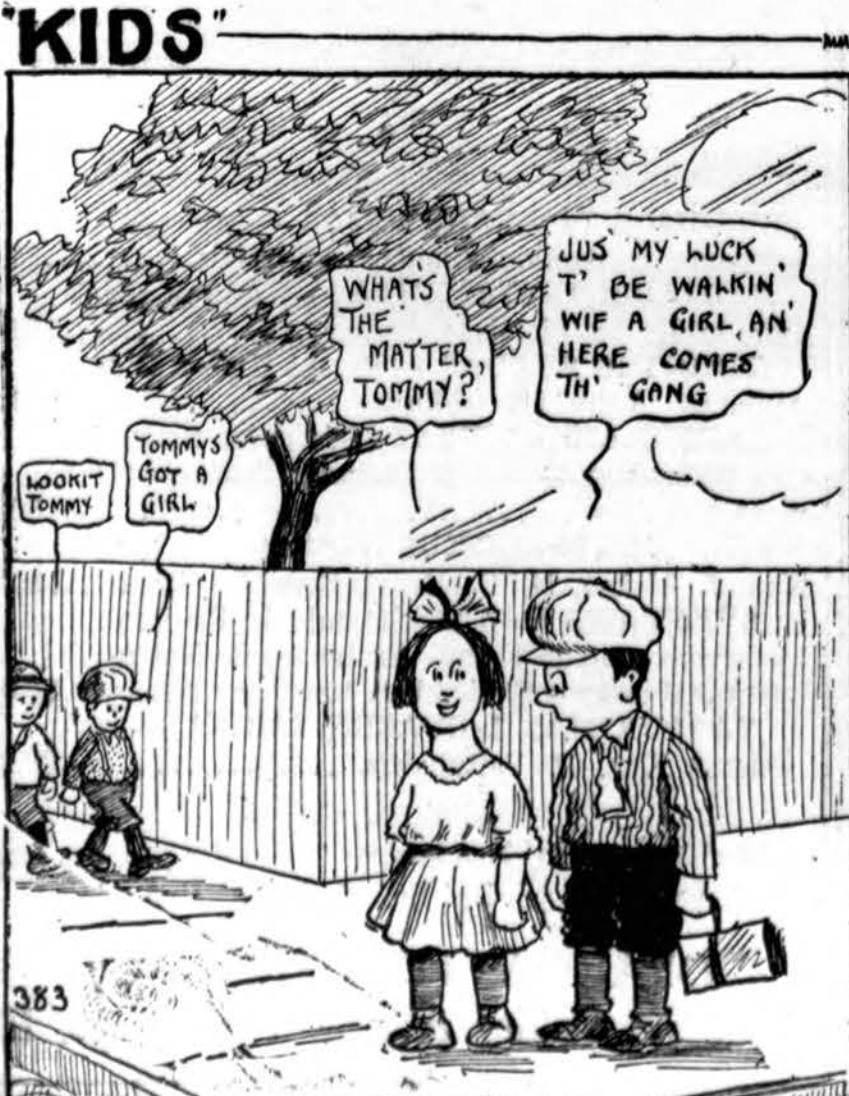
DR. A. J. BERTASH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

DR. T. DUNDULIS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M.

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Residencija 6600 So. Artesian Ave.

DR. G. Z. VEZEL'IS DANTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street

DR. V. E. SIEDLINSKI DANTISTAS 4143 South Archer Avenue Telefonas Lafayette 3660

NAUJOSIOS ANGLIJOS ŽINIOS

Parapijos Karnivalas

HARTFORD, CONN. — Ra gšėjo 28, 29 ir 30 dienomis, mokyklos salėje, buvo metinis parapijos nauda karnivalas. Pelną liks nemažai. Karnivale buvo ir jaunimo "popularity contest", kurį laimėjo Ona Manikaitė (gavo višį 3,000 balsų), o iš vaikinių — Albinas Gedutis. Be to, kiti pasizymėjo: Edvardas Kasmonaitis, Tadas Špelis, Pranas Klimas, Edvardas Mončiūnas, o iš mergaičių Irena Vilimaitė, Viktorija Deltuvaitė.

"Portable" radio laimėjo Elena Vismontaitė. Į karnivalą buvo atsilankius ir Ona Katkauskaitė-Kaskas su savo motinėle ir sesute.

Jaunimo šokiai

Į parapijos jaunimo pirmą savaitinį šokių vakarą mažai atsilankė jaunimo. Griežė Pr. Pakėno orkestra. Tikimasi, kad ateityj daugiau atsilankys. Šokiai bus parapijos mokyklos salėje kas ketvirtadienį vakarą. Šokių pelnas eina parapijai.

Taigi, jaunime, jeigu nori gražiai linksmintis, ateik kas ketvirtadienio vakarą į mokyklos salę. Ir tėveliai, kurie nori, kad jaunimas gražiai linksmintus su savaisiais, savo salėje, leiskite jaunimui eiti į tuos šokius. Užtikrinam, tėvams nereikės rūpintis, jei jaunimas rasis lietuviškoj, ka talikiškoj salėje.

Legionierių vakaras

Lietuviai ekskareiviai ir moterų "auxiliary", mokyklos salėje, turėjo gražias iškilmes: pašventinta nauja moterų "auxiliary" vėliava. Dalyvavo iš viso Connecticut valstybės lietuviai ekskareiviai ir moterys. Po visam buvo vakarienė ir šokiai. Kalbėjo Kortenaits, Zalnieraitis ir Zalnieraitienė, Norkūnienė iš New Britain, Mrs. Stokna iš Waterbury, Kavaliauskas iš New Britain, italas hartfordietis komandierius, italų posto, kunigas Kripas, dr. Šiupis, Saukienė, Mončiūnienė, Kasmonaitis, Karpinė, pralo-

tas Ambotas. Vakarą vedėja buvo Zalnieraitienė. Šokiai griežė Prano Pakėno orkestra.

Parapijos bazaras

Lapkričio 18, 22, 23 ir 25 dienomis, parapijos salėje, bus metinis parapijos bazaras. Komisija jau darbuojasi, ypatingai tikiety platinime. Leisime šiais metais \$500 pinigais. Taigi, reikia nemažai visiems ir visoms pasidaruoti. Draugijos irgi turi tikiety ir raginame juos išparduoti. Simonas Gaučas jau pardavė 25 knygutes. Gražus parvyzdys kitiems. Galima parduoti fabrikuose, ofisuose, tabakinėse, kur dirba lietuviai. Taigi kaimynams kad ir svetimtaučiams. Jie mums parduovineja kas met, taigi ir mes galime jiems pasiūlyti. Jeigu visi ir visos dirbsime, pasiseks bazaras. Dovanos didelės ir gražios. Raginame jaunimą ypatingai susidomėti ir pasidaruoti. Tai parapijos nauda. Tikiety galima gauti klebonijoj.

Basketbolas

Jaunimas gražiai darbuojasi basketbolo sezonui. Jau turi surinkęs nemažai pinigų basketbolo reikalams. Žinau, kad lietuviai parems savo jaunimą, kaip ir visuomet. Jaunimas šeštadienio vakarą turėjo šokius basketbolo raketelio naudai.

Lietuviai dalyvavo Peace Communion Breakfast, Hotel Bond. Šv. Vardo draugijos nariai, ir kiti, priėmė šv. Komuniją pereitą sekmadienį intencija pasaulinės taikos. Paskui vyrai ir vaikinai suėjo į Hotel Bond su kitais miesto ir apylinkės vyrais ir vaikinais, kur išgirdo gražias prakalbas. Žymiausiasis prakalbininkais buvo kunigas Werst ir Jonas Kennedy. Dalyvavo daugiau tūkstančio vyrų. Vietiniai laikraščiai gražiai aprašė.

Kas ketvirtadienio vakarą, mokyklos salėje bus parapijos nauda jaunimo šokiai. Ir suaugę gali ateiti. Prano Pakėno lietuviška orkestra grie-

Momentas iš įtempto "world series" basebolo žaidimo Reds stadijone, Cincinnati, O. New Yankees laimėjo ir tretį žaidimą. (Acme telephoto)

žia ir lietuviškus šokius. Taigi, kas norite pašokti ir pamiršti savo parapiją, ateikite į parap. salę ketvirtadienio vakarais.

Lawrence, Mass.

Misijos ir Rekolekcijos

Devynių dienų Misijos, kurias vedė kun. dr. K. Matulaitis, MIC., baigėsi spalio 3 d., bet iškilmės tikrumoj pasibaigė šv. Pranciškaus spalio 4 dieną. Bažnyčios Globėjas yra šv. Pranciškus ir klebonas — kun. Pranciškus Juras. Gražiai, tvarkingai ir sumaniai vadovauja jis lietuvių kolonijai ir parapijai. Jam padeda kun. J. Skalandis.

Spalio 1, 2 ir 3 d. buvo trijų dienų Rekolekcijos angliškai kalbantiems ir jaunimui. Kas vakaras par. salėje kalbėjo Tretininkų Vizitatorius G. Tėvas T. Grassman, O.F.M.

Lawrence lietuviai gyvena atokiai nuo savo bažnyčios, bet į pamaldas atvyksta daug. Sekmadieniais mišios būna 8, 9:30, 11 ir 11:45. Ir per visas Mišias žmonių pilna bažnyčia. Tame daug nuopelno turi ir D. G. kun. klebono uolumas. M.

— Visame pasauly priskaitoma apie 5000 kalbų, kurias vartoja 2 milijardai žmonių.

— Kiniečių rūbai neturi visai kišenių.

CICEROS LIETUVIŲ NAUJIENOS

Gražus Spalio 9 d. Paminėjimas

Praėjusį sekmadienį Ciceros lietuviai šauoniai paminėjo Spalio 9-ją. Vilniaus klausimu kalbėjo dr. J. Poška, klebonas kun. H. Vaičiūnas ir Lietuvos konsulas Chicagoj P. Daužvardis. Visi kalbėtojai plačiai nušvietė dabartinę Lietuvos padėtį ir dideles vieningos vyriausybės pastangas ne tik atgauti savo sostinę Vilnių ir visas Lenkijos 1920 metais, spalio 9 d., užgrobtas žemes, bet ir apsaugoti Lietuvos nepriklausomybę. Skaitlingai susirinkę ciceriečiai, išklaušę prakalbų, pareiškė pasitenkinimo vieningos vyriausybės energingu veikimu.

Reikia pažymėti, kad Ciceros lietuviai ta pačia proga gražiai parėmė ir kitą naudingą reikalą, būtent Lietuvos paviljoną Pasaulinėj Parodoj, New Yorke. Kaip žinoma, po Lietuvos Dienos, Lietuvos vyriausybė, turėdama labai daug svarbesnių reikalų, atsisakė toliau finansuoti savo paviljoną ir būtų prisėję jį uždaryti. Tačiau Lietuvos Dienos komitetui ir Lietuvos konsulams atsisaukus į Amerikos lietuvių finansinės paramos išlaikymui atidaro paviljoną iki visa paroda uždarys, susilaukta nuosirdžios paramos. Ir ciceriečiai, kaip iki šiol, taip ir šiame reikale nepasiliko ir savo kvotą išpildys su kaupu. Per prakalbas, pri-

siminus tą reikalą, klebonas kun. H. Vaičiūnas aukojo \$10. Be to, Federacijos 12 skyr. sekr. A. Valančiaus priduta aukos: dr-jos Šv. Antano auka \$5.00, dr-jos Apaštalytės Maldos \$1.00, Labdarių Sąjungos 3 kuopos \$2.00. Taip pat pavienių: J. Petraičio \$1, J. Motekaičio \$1.00. Vadinas, Ciceros lietuviai pirmutiniai bus išpildę savo kvotą, kurią yra paskyręs Chicago Komitetas. Valio, ciceriečiams.

Kaipo Chicago Komiteto išdininkas, prie šios progos noriu paskatinti visus, kurie dar nėra atsiskaitę už Lietuvos Dienos ženklelius, kad tuojau atsiskaitytų, nes pinigai labai reikalingi. Taigi, grąžinkite ženklelius arba pinigus.

A. Mondeika,
Liet. Dienos Ch. Kom. išdin.

Atvyko Tautietis

Rugs. 4 d. laivu "Queen Mary" atvyko iš Lietuvos, Kauno miesto, Romualdas Počius, susipratęs ir veiklus lietuvis, todėl čia galės stiprinti lietuvių bei pasitarnauti Amerikos lietuvių jaunimo labui.

Gerai jis ir sportininkas: krepšiny (basket ball) ir bokso sporte nėra naujokas.

R. Pocius Chicagoj turi nemaža giminių. Namie, Lietu-

IŠTIKO NELAIMĖ

Šeštad. vakare, 10:15 val, prie 46tos ir Ashland Ave., Keeshin Trucking kompanijos trokas užnušė žmogų. Jis yra apie 40 metų amžiaus ir sveria apie 180 svarų. Nesiojo mėlynas kelnias su baltais ruožais, baltus marškinius, mėlynas kojines ir rudus batų.

Taigi turėjo Eigin laikrodėlį, \$4.10 pinigais ir tris raktus. Velionis randasi I. J. Zolp kopyčioje, 1546 West 46th Street.

voje, jis paliko tėvus ir brolių. Jo tėvai U. S. A. lietuvių yra labai mėgiami, kaip malonūs žmonės. Kaune jie turi porą namų ir prie Pažaislio gražų ūkį, kuriame dažnai svečiuojasi su Amerikos lietuviais.

R. Pocius aplankęs daugelį vietų: New Yorką (dalyv. Lietuvių Dienoj) su priemiesčiais Newark, Trenton, Hartford (Conn.), Providence (R. I.), Worcester (Mass.) ir kitus mažesn. miestus. Dabar tęsia mokslą Marianopolio Kolegijoje. U.

— Italai labai nemėgsta rožių kvapo, todėl ten rožių labai retai užtinkama.

SKELBKITES "DRAUGE"

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvams, Bankietams, Laidotuviams, ir Puošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

DON'T BE GREY

Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... **CLAIROL**. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use **CLAIROL**. You'll love the results on your hair—beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today and send this coupon NOW.

Naturally...with **CLAIROL**
Be sure to look for this mark of **CEPHALENE** Chloral on the bottle.
The perfect combination of rich oil, fine soap and delicate color that can't be copied... a blend that only **Clairol** contains.
JOAN CLAR, CLAIROL, Inc.
123 West 46th St., New York, N. Y.
Send FREE booklet, advice and samples.

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGIČIŲ
Kiekvienos ypotos padėti pinigai yra apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government prižiūrimi.
Mokame Už Padėtus Pinigus **3 1/2%**
Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
JOHN PAKEL, Pres.
6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER-PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 680 W. 154th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
DYKAI kopyčios visose Chicagos dalyse
Klauskite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais 10.00 valandą, iš WHIP stoties (1480.)
Su Povilu Saltmiera.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE
6834 So. Western Ave. GROvehill 0142
1410 S. 49th Court CICero 2109
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270
4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572
3319 Lituania Avenue Phone YARDs 1138-1139
3307 Lituania Ave. Phone YADds 4908
1646 West 46th Street Phone YARDs 0781-0782
4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024
3354 So. Halsted St. Telefonas YARDs 1419

KIDS THE DAY BUS HAD TO STAY IN SCHOOL.
WONDER WHERE BUS IS?
ITCH WITH **DDD** STOPPED QUICKLY
GIESMYNAS
Įteykite Naują Giesmyną. Jams rasite Visiems Metams Bežnyčios Giesmas.
Giesmas ir muziką patvaikė Ant. S. Pocius.
Mielė C. L. R. K. Vargonininkų Provincija.
Knygos kaina — 50 centai, pridedant 10 centų peršutimui.
LIETUVISKAS MISOLELIS
Šlovinkim Viešpatį.
Mišios ir Mišparai, Lietuviškai ir Lotyniškai, visoms Sekmadieniams ir šventėms, ir kitos Maldos ir Giesmės. Antros patalpatas leidimas. Paršė Kan. Ad. Sabaliauskas. Šūprijals odos viršais. kaina — \$2.75. Reikalauskite iš:
DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois

D. G. R. ŽINIOS

J. Pilipauskas

SKAUDU IR LIŪDNA

(Iš lietuvių komunistų prakalbų).

Salėj žmonių apie 400. Pirmausia kalba ponas Pruseika. (Čia turiu draugą Pruseiką atsiprašyti už "poną". Mat, čia jau, tur būt, mano nelemtas buržuazinis elementas pasireiškia).

Pruseika kalboje dėl savo įsitikinimų daug kur nuo tiesos nuklysta.

Galima su juo sutikti, kad dėl Lenkijos skaudaus likimo ne daug lietuviškų ašarų nurišėdavo, bet negalima sutikti kad Sov. Rusija gerai padarė užimdama Baltarusiją, Ukrainą ir Vilniaus kraštą.

"Rusija nekovojo prieš Lenkiją", pareiškia p. Pruseika, "nes tuo laiku Lenkijos vyriausybė ir karo vadai buvo jau pabėgę. Ji tik atsiėmė kas jai priklausė".

Kaip įdomu, kaip ideališka, bet kaip kartu ir naivu ir vaikiška. Lenkijos sienos gi buvo tos pačios Sov. Rusijos sutartimis pripažintos. Tai kuo gi paaikškinti Rusijos kariuomenės peržengimą sutartimis nustatytą svertimos valstybės sienų? Galima sutikti, kad Rusija de facto nekovojo su Lenkija, nes nebuvo su kuo kovoti, bet, reikia tikėtis, kad p. Pruseikas geriau žino tarptautines teises, kad galėtų nuosirdžiai tvirtinti, jog de jure Rusija neužpuolė Lenkijos.

Kai dėl neturtingųjų laimės naujai užimtos Rusijos plotuose tebūna leista paabėjoti. Čia man prisimena skaudus gyvenimo įvykis, kuris įvyko šiaurės Lietuvoj 1918-19 metais.

"Linkuva. Ruduo. Miestelyj ir apylinkėj siaučia bolševikai. Vieną skaisčią rudens dieną i mūsų namus įsiveržia "draugai" komisarai, kurie pareiškia areštuoją mano motiną už priešdarbininkiską veikimą. Dievaži, kokia ironija! Mano motina tada turėjo sukaupus visas savo jėgas dirbti, kad uždirbtų duoną man ir senai tetai, nes mano tėvas seniai buvo miręs — kur ji tau rūpinsis dirbti darbininkiską ar prieš darbininkiską darbą.

Nepadėjo nė mano ašaros, nė senos tetos prašymai. Ją išvedė ir rytojaus dieną kartu su vienu žydeliu ir jaunu studentu (tik grįžusiu iš Rygos) sušaudė. Už ką? Mat, prieš karą ji dirbo tarnaitė pas p. Chodakauskus (prez. Smetonos žmonos tėvus) ir vėliau pažinojo kelis krikščionių demokratų veikėjus".

Tiesa, Pruseika to įvykio autentiškumu gali abejoti, bet tai mano artimo draugo gyvenimo tragedija, kuria aš geriau tikiu negu p. Pruseikos žodžiais.

Be to, Pruseika baisiai ne-

SPALIŲ DEVINTOJI BRIGHTON PARKE

Plačiai nušviestas Vilniaus klausimas. Priimtas pareiškimas Sov. Rusijai. Lietuvos Ginklų Fondui sudėta \$25.75.

Prąjusį sekmadienį Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos salėj įvyko prakalbos Spalių 9-jai paminėti. Dėl įvykusios klaidos (brighton-parkiečiai rengėsi, ir iš sakyklos klebonas garsino, Spalių 9 minėti pirmadienio vakare, o "Drauge" paskelbta, kad prakalbos bus sekmadienį popiet) žmonių susirinko neperdaugiausiai. Kalbėtojai: adv. J. Grišius, dr. A. Rakauskas, kun. dr. K. Matulaitis, ir L. Šimutis turiningose kalbose plačiai nušvietė dabartinę Europos valstybių padėtį pažymėdami protingą Lietuvos vyriausybės politiką — laikytis neutraliai dabartiniam kare. Anot kun. dr. K. Matulaučio, jei Lietuva būtų puolus atsiimti Vilniaus kraštą, kuomet Lenkija jau buvo parblokšta, ji galėjo susilaukti Lenkijos likimo. Vokietijai užpuolus Čekoslovakiją, iš kitos pusės Lenkija atsiplėšė gabalą teritorijos, kurią ji skaitė sava. O kur šandie tasai gabalas ir pati Lenkija? Turint faktą, kad 1920 metais Maskvoj padaryta sutartimi Sov. Rusija yra pripažinusi Vilnių Lietuvai, reikia tikėtis, kad dabar laikomose Lietuvos-Sov. Rusijos atstovų posėdžiuose Vilnius bus prijungtas prie Lietuvos, jos dabartinės nepriklausomybės.

Baigus kalbas susirinkusie-

nuoseklus ir paradoksiškas. Prieš kelias minutes jis pabrėžė kad Sov. Rusija nekovojo prieš Lenkiją, o paskui pataria lietuviams katalikams džiaugtis ir nurodo, kad "kni vokiečiai sunaikino daug šventovių čenstakavoj, kai gen. Franko kariuomenė naikino bažnyčias Spanijoj, Rusija neišmetė nė vienos bombos ant Aušros Vartų ar kitų Vilniaus bažnyčių".

Kur nuoseklumas p. Pruseika? Kaip ten bebūtų Sov. Rusija negi gali būti tokia kvaila, kad naikintų savo nuosavybes, kurias gali paimti be karo.

Tačiau Pruseika aiškiausiai pasirodo, kai dvasios egzaltacijos, nusimeta kaukę ir pamiršęs būti lietuviu, kalbėdamas apie Sov. Rusiją, sušunka: "Mūsų valstybė nesulipnės. Mes tik manevravom su Čemberlenu. Mūsų laimėjimas ir tolimesnė kovose su Hitleriu!"

Čia nieko nė pridėti, nė atimti negalima. Patartina Pruseikai ir toliau nuosirdesniu pasirodyti ir nesidangstyti lietuviško patriotizmo skraisite. Težino visi lietuvių komunistinio kosmopolitanizmo akcija.

Tad nenustabu, kad ir Baltijos mažų valstybių (Estijos, Latvijos ir Lietuvos) suvereniteto teisių pažeidimas Pruseikai atrodo ir geras ir teisėtas tų valstybių stiprinimas.

Vae vietis!

ji vienbalsiai priėmė tokio turinio pareiškimą:

Chicago Lietuvos pareiškimas
Chicago lietuvų masiniam susirinkime, įvykusiame 1939 m. spalio mėn. 8 d. Šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo parapijos salėj, 4400 S. Fairfield ave., Vilniaus užgrobito 19 metų sukakties proga, aptarus tarptautinę padėtį Europoje ir Lietuvos rūpesčius išlaikyti savo brangiai įgytą nepriklausomybę, nutarė:

1. Pareikšti broliams Lietuvoje ir Lietuvos vyriausybei, kad tautiškai nusiteikusiai Chicago lietuvų visuomenė moraliai ir materialiai remia ir rems didžiulias tautos pastangas išlaikyti nepriklausomybę.

2. Prašyti Lietuvos vyriausybės stengtis atgauti Vilniaus kraštą, su dabartiniu to krašto šeimininku neimant jokių kompromisus, kurie galėtų pažeisti Lietuvos valstybės suverenitetą.

3. Užgirti Brockton, Mass., lietuvių masinio susirinkimo buvusio 1939 m. spalio mėn. 3 d., deklaraciją, priimtą Vilniaus klausimu.

4. Apie šiuos nutarimus paformuoti Lietuvos vyriausybę, Jungtinių Amerikos Valstybių State departamentą ir Sovietų Rusijos ambasadą Vašingtone.

Pirmirinkaujančiam paprašius, susirinkusieji Lietuvos Ginklų Fondui sudėjo \$25.75. Aukojas Jonas Preibis \$5.00. Po \$ 1.00: kun. Matulaitis, adv. J. Grišius, T. Atroškienė, A. Paulienė, O. Ziedienė, A. Šurnienė, K. Zaromskis, J. Klimas, F. Paukštis, S. Marozas, S. Peleckas, J. Encheris, V. Balsys. Smulkiais — \$7.75.

Pradedant prakalbas parapijos choras, ved. art. J. Kudirkos padainavo Lietuvos ir Amerikos himnus ir Vilnius. Rap.

Puota Lietuviams Seneliams Oak Forest Prieglaudoj

Roselando ir apylinkės draugijos aplankus Oak Forest prieglaudos lietuvių senelius sekmadienį, 22 d. spalio, 1-mą valandą popiet.

Bus duodami pietūs ir programa: dainos, kalbos ir muzika. Kurie neturi automobi-

Jaqueline Neville, 9 metų amžiaus, Chicagoj beaidžiant prie savo namų nušauta plėšiko, kuris kėsinosi apiplėšti vieną gyvybę draudimo agentą. (Aeme telephoto)

lių, irgi turės progos nuvažiuoti, nes laidotuvių direktorius Lachavičius ir sūnūs žada visus nuvežti ir parvežti nemokamai. Tadgi, visi Roselando ir apylinkės lietuvių pasinaudokit proga. Lachavičiaus automobiliai išeis 12:30 popiet nuo Lietuvių Darbininkų svetainės, 10413 So. Michigan Ave., ir nuo parapijos svetainės, 10806 So. Wabash Ave.

N. Mickevičienė, Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros Klubo iš Brighton Parko narė pridavė \$10.00. Taigi, Oak Forest senelių naudai fondas paaugo dešimčia dol.

Padėka visiems šio darbo rėmėjams ir bendradarbiams. Adomas D.

Žinių - Žinėlės

— Vilniaus Kalnelių piknikų parkas savininko V. Kubaičio uždarytas spalio 1 d., bet nepaprastai gražiam orui esant, spalio 8 d. buvo farmerio A. Poškos paukščių rudens piknikas. Abudu pavyko gražiai. Publika buvo įvairi. "Draugo" atstovas susipažino su Lockford ir Jolietto lietuviams.

— Lockford, Ill., gyvena viso du lietuvių Petras Kontrymas ir Jul. Vaiciekauskas.

— Joliet, Ill., yra žinomas biznierių Alek. Mickeliūnas. Be to, pasirodo, gyvena ten Jurg. Rimkus, J. ir K. Lašiniai, K. Girtas, J. Savas, Prankietis, M. Čepauskas, J. Bardauskas, L. Rimša, J. Butėnas, P. Norvaiša, P. Žvaginis, P. Lukošius, P. Kupis ir keletas kitų "Draugo" skaitytojų.

— Jolieto lietuvių žadėjo organizuotai dalyvauti West Sidės "Rūtos" daržo pasku-

tiniam piknike, spalio 22 d. Atvažiuoti pagelbės Al. Mickeliūnas, Jurg. Rimkus ir iš Lockford, Ill. P. Kontrymas.

— Brighton Parko biznierių Nikodemus Abaravičius su sūnum Leonardu laimingai grįžo iš Lietuvos, kupini įvairiausių įspūdžių. Apie tuos savo kelionės įspūdžius papasakos p. Abaravičius "Rūtos" darže, spalio 22 d.

— Juozo ir Onos Gailių mišios už a. a. Veronikos Gailiūtės vėle, minint dviejų metų mirties sukaktį, bus Brighton Parko par. bažnyčioje 14 spalio d. 8 val.

— Aušros Vartų bažnyčioje pereitą sekmadienį prasidėjo "Šv. Ražančiaus Misijos". Tęsis visą savaitę. Misijas duoda kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC. Kviečia visus prie bendros maldos ne vien už save ir savo šeimų reikalus melstis, bet kalbėti Ražančių ir už Lietuvą. Ji yra dideliame pavojuje.

— Aušros Vartuose Misijų tvarka yra ši: rytais Mišios 6, 7:45 ir 9 val. Po paskutinių Mišijų — pamokslas. Vakaris 7:30 pamokslas, Ražančius, palaiminimas Šv. Sakramentu.

— Šį antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį bus trumpos "Vaikų Misijos" 3 val. po pietų. Ketvirtadienį 5 val. bus pritaikintas pamokslas studentams ir mokslus einančiam jaunimui. Jų visų bendroji šv. Komunija bus penktadienį.

— Spalių 9 d. Aušros Vartuose buvo laikomos iškilmi-

gos pamaldos su egzekvijomis už a. a. Kardinolo Jurgio Mundelein vėle. Kun. M. Urbonavičius, MIC., Kardinolui J. Mundelein atminti, ketina įtaisyti jo vardu bažnyčioje langą. Jau yra sudėta dvylika gražių langų. Bažnyčia atrodo gražesnė ir net šviesesnė.

— Spalių 10 d. 9 val. Aušros Vartuose bus sudėtinės Mišios su egzekvijomis už darytus tėvus, brolius, geradarus.

Laikė Misijų norma sušėpėti ir savo brangiuosius mirusius. Be to, bus laikomos sudėtinės Mišios prie Aušros Vartų Šv. Panelės už atsivertimą nutolusių nuo Bažnyčios lietuvių.

RADIO

Dainuos Granadierių trio, grieš muzika, patarimai, žinios, įdomybės ir t.t.

Peoples baldų krantuvė ruošia specialiai gražią ir įdomią programą, kuri bus tran-

Standard Club. Švelni Deginė—100 Proof BOTTLED IN BOND. Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ. 15c. DRINKSAS. MUTUAL LIQUOR COMPANY. 4707 S. HALSTED STREET. Phone Boulevard 0014.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ. Duodamos nuo 1 iki 15 metų. Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas Chas. Zekas, Secretary. GEDIMINAS BLDG & LOAN ASSOCIATION. 4425 South Fairfield Ave. Lafayette 8248.

RENDUOJAME SAJŲ VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, ŠOKIMAMS IR KITOKIAMS PARNGIMAMS. Naujai ir moderniška įranga. Maža nuoma. Dėl susirinkimų klubams duodame dykal. Kreipkitės. SULLY'S SVETAINĖ. 4400 So. Washtenaw Ave. Tel. LAfayette 5954. Jonas Zepaltas, savininkas.

DON'T FORGET TO SEND THE MIRACLE WHIP. A FLAVOR ALL ITS OWN THAT MILLIONS PREFER. Image of a woman and a jar of Miracle Whip.

TURTAS VIRŠ - - - - \$3,500,000.00. ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00. Dabar mokam 3 1/2% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO. 4192 ARCHER AVENUE. SAVINGS FEDERALLY INSURED. JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI. PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA. BARSKIS FURNITURE HOUSE, INC. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904. 1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069.

sluojama šandie 7 valandą vakare, iš stoties WGES. Tarp kitų žymių dainininkų. dalyvaus visuomenės pamylėtas Radio Granadierių trio, kuris padainuos keletą operetiskų kūrinių bei liaudies dainelių, taipgi nepasileiks ir kitie dainininkai. Bus smagios muzikos, moterų "Grozio Žodynas", daktaro kalba, na, ir visokios žinios, pranešimai, patarimai, smagi muzika ir kitokie naudingi dalykai kiekvienam girdėti ir žinoti. Ypač iš Peoples bendrovės krautuvės girdėsite daug gerų žinių apie pirmą visokių namams reikmenų. Nepamirškite pasiklausyti. Rap. XXX

— Šukos yra labai senas daiktas, Jas jau žinojo ir vartoję žmonės pačiais seniaisiais laikais. Prieistoriniuose kapuose yra randamos šukos iš kaulo arba žalvario.

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parašytą PAMOKSLŲ 400 puslapių knygą. Kaina \$1.75. "DRAUGAS" 2334 So. Oakley, Ave. Chicago, Ill.

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS. F. SELEMONAVICH SVETERIŲ KRAUTUVĖ ATDARA KAS DIENĄ — IR VAKARAIŠ IR SEKMA DIENIAIS. Telefonas VICTORY 3486. 504 WEST 33RD STREET CHICAGO, ILL.

Listen to and Advertise over PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO Folk Songs and Music Tamburitzza Orchestra. Station WWAE, Every Sunday 1 to 2 586 S. Clark St., Chicago — Har. 3006.

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS. 4 fletų gražus mūrinis namas, 2 po 4 ir 2 po 3 kambarius, arti Marquette Parko. Senatvė ir ligos verčia parduoti už \$11,950. Įmokėt reiki \$5000. Likusius valdžiai išmokė kas mėnesį. 7207 So. Francisco A. Savininkas A. Sratovitch, tel. Prospect 3140.

ANT PARDAVIMO. Dvieju aukštų namas. Pirmame flore yra storas, antrame flore — pragyvenimams. 4 kambariai prie vietos. Parduodama, nes esu viena moteris. Skubiai kreipkitės: 2301 So. Leavitt St., arba telefonuokite SEELEY 1742.

IESKOMA PARTNERIS AR PIRKĖJAS. prie gerai išdirto tavernos biznio, kuris randasi geroj vietoj. Apyventa visų tautų žmonėmis; kampanis namas. 4 kambariai prie vietos. Parduodama, nes esu viena moteris. Skubiai kreipkitės: 2301 So. Leavitt St., arba telefonuokite SEELEY 1742.

PARDAVIMUI NAMAS. Parduotuvė dviejų (2) aukšų namas — 2 fletai ir krautuvė. 7126 South Rockwell Street, Chicago, Illinois.

UNIVERSAL RESTAURANT. Vestuvėms, Krikštynoms ir Kitokiam Bankietam Sutekiam Pataravimą. Linksmas Patarnavimas Visiems. 750 W. 31st Street A. A. NORKUS, sav. Tel. Victory 9670.

POCAHONTAS Mine Run iš gelausly malnų dang dulkių šimta. Perkame 5 tonas ar daugiau už toną... \$7.65. PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonas ar daugiau, tonas... \$7.40. Sales Tax Eksta.